

معرفی های گزارشی

مربوط به همان بخش در مقدمه آورده می‌شود.

متن کلیات

فلسفه امامت

دکتر یحیی پیربی، چاپ اول، قم، وثوق، ۱۳۷۸، ۱۲۳ ص، رقعی.

نوشتار حاضر که عنوان فرعی آن «تحلیل فلسفی شخصیت و اوصاف امامان» است، می‌کوشد از منظر فلسفه و با نگاهی خردورزانه به اصل امامت در اسلام نگریسته، وجود امام و اوصاف خاص او را براساس قوانین هستی و سنت‌های آفرینش، تبیین و اثبات نماید. به گفته نویسنده: «این رویه و منظر، از حسنات حکمت متعالیه و هماهنگ با روح فلسفه صدرالمتألهین است.

پس از مقدمه و پیشگفتار، کتاب در دو فصل تدوین شده است که در یکی «مبانی فلسفی اوصاف امام» و در دیگری «تفسیر

باست، شیوه برخورد با میراث گذشته و روش‌منداندیشی و رابطه آن با تحولات عقلی در این کتاب بحث شده است.

کتابشناسی تاریخ اسلام

محمد نوری، قاسم خانجانی، چاپ اول، تهران، الهدی، ۱۳۷۹، ۳۰۰ ص، وزیری.

این کتابشناسی برای ارائه کارنامه‌ای موجز از پژوهش‌های تاریخی در زمینه اسلام است. از این رودر چهار بخش سامان یافته است: کتابشناسی‌های تاریخ اسلام، تاریخ عمومی اسلام، سیره نبوی و سیره امامان معصوم. علاوه بر فهرست و توصیف، هر از گاه نقادی نیز شده است. بخش دوم کتاب به حوادث تاریخ اسلام و خلفا می‌پردازد. بخش سوم کتاب به مغایز اختصاص دارد و بخش چهارم کتاب منابع تحقیق درباره امامان معصوم(ع) به ترتیب و نیز اهل بیت و فاطمه زهرا(س) آمده است. در ابتدای هر بخش توضیحات

مقدمة

مقدمه فی اسلامیۃ المعرفة

طه جابر العلوانی، چاپ اول، قم، مؤسسه الأعراف للنشر، ۱۴۲۰، ۱۵۸ ص، رقعی.

«شناخت اسلامی» همواره یکی از مباحث مورد اختلاف بین دانشواران بوده است. گروهی آن را بی مفهوم می‌شمرند؛ زیرا شناخت را قابل تقيید به دین و ايدئولوژی نمی‌دانند و گروهی از آن دفاع کرده و برای آن معنای محضی قایل هستند. مؤلف از گروه دوم است و برهمنی اساس در «المعهد العالمی للفکر الاسلامی» سودان در حضور پنجه‌های از اساتید که از بیست و پنج دانشگاه کشور یاد شده گردآمده بودند، این مبحث را طی چندین جلسه موربد بررسی قرار داده و در نهایت آن را در شکل کتابی ارائه کرده است. مباحثی از قبیل عقیده زیربنای نظام معرفت، روش برخورد با قرآن، چگونگی برخورد

است. این کتاب به زبان عربی است و در حاتمه آن نگارنده فهرست اعلام و منابع را به همراه تصویری از نسخه خطی این کتاب به چاپ رسانده است. نکته شایان توجه این است که محقق کتاب روانشاد، محقق طباطبائی در ضمن تحقیق بر این نکته دست یافته اند که بواقع کتاب ذهنی تلخیص «کتاب الولاية» صابری است.

داوری‌های مقتضادرباره محبی‌الدین عربی داود‌الهامی، چاپ اول، قم، مکتب اسلام، ۱۳۷۹، ۲۵۶ ص، رقعی. نویسنده در این کتاب با استناد به آثار و نوشته‌های محبی‌الدین عربی، نقد و تحلیلی از عقاید، افکار و احوال وی به دست می‌دهد، همچنین دیدگاه‌های ستایندگان، انتقادکنندگان و تکفیرکنندگان وی را ذکر می‌کند. به زعم مؤلف اقوال و افکار و عقاید او با ظاهر شرع نمی‌سازد و سخنانش متناقض با هم و متناقض با عقل و مخالف با شرع است.

۳- مابعد الرشدیه

ادریس‌هانی، چاپ اول، قم، مرکز الغدیر للدراسات الاسلامیة، ۱۳۷۹، ۳۸۴ ص، وزیری.

برخی مباحث فلسفی طی دو بخش به زبان عربی در این کتاب تشریح شده است. نویسنده پیش از طرح مباحث، فلسفه اشراق و دیدگاه‌های فلسفی ملاصدرا، همچنین زمینه‌های فکری-فلسفی وی را بیان می‌دارد. سپس در بخش نخست با عنوان «مفهوم فلسفه» به دیدگاه‌های فلسفی علمای مختلف اشاره می‌کند که از آن جمله عبارتند از:

شهرستانی، ابن خلدون، ابوحامد غزالی، امام محمد غزالی، ابن تیمیه، اخوان الصفا، محبی‌الدین ابن عربی، ابوحیان توحیدی، ابن‌رشد، ملاصدرا. بخش دوم که «مباحث حکمت متعالیه»

نوشتۀ محمد (گری) لگنه‌وازن Pluralism فیلسوف آمریکایی است. مباحث کتاب طی دو بخش با عنوان «لیبرالیسم و کثرت‌گرایی» و «کثرت‌گرایی دینی غیر فروکاهشی اسلام» سامان یافته است. در بخش اول، نخست مقوله کثرت‌گرایی دینی به متزله یک نظریه درباره کثرت ادیان مطرح می‌شود؛ سپس بر اساس این نظریه تفاوت‌های بین ادیان و مذاهاب، مانند ذات مشترک انسانیت از اهمیت ثانوی برخوردارند، بررسی و تبیین می‌گردد. نگارنده در این کتاب ضمن آن‌که کثرت‌گرایی دینی را از منظر یک فرد مسلمان، بررسی می‌کند و جو اشتراک و اتفاق آن را با کثرت‌گرایی دینی مسیحیت لیبرالیسم بر می‌شمارد. وی مباحث بخش دوم را که «کثرت‌گرایی دینی غیر فروکاهشی» عنوان گرفته به مباحثی در باب اندیشه کثرت‌گرایی دینی اختصاص می‌دهد و طی آن، برخی موارد را مردود دانسته، از جمله اذعان می‌دارد: کثرت یا تفاوت‌های دینی مانند تفاوت‌های فرهنگی و قومی است و خداوند نسبت به اختلاف بین ادیان بی تفاوت است و هیچ دلیلی برای انتخاب یک دین نسبت به دین دیگر وجود ندارد.

۴- رساله طرق حدیث من کنت مولا

فعلی مولا

شمس الدین محمد بن احمد ذهبی؛ گردآورنده: عبدالعزیز طباطبائی، چاپ اول، قم، دلیل، ۱۳۷۹، ۱۶۰ ص، وزیری.

مؤلف برای اثبات خلافت و امامت علی(ع)، حدیث «من کنت مولاه فعلی مولاه» را که در غدیر خم نقل گردیده، نقد و بررسی می‌کند. وی در کتاب ۱۲۵ نفر از روایان این حدیث را معرفی کرده

فلسفی او صاف امامان» را برمی‌رسد. نویسنده تا آن‌جا که توانسته است از اشعار عرفانی برای توضیح مطالب استفاده کرده است.

۵- حقیقت دینی در عصر ما

ویلیام مونتگمری وات، مترجم: ابوالفضل محمودی، چاپ اول، قم، مرکز انتشارات دفتر تبلیغات اسلامی، ۱۳۷۹، ۱۳۶ ص، رقعی.

کتاب حاضر که در سال ۱۹۹۵ با عنوان Religious Truth for Our Time به چاپ رسیده، تألیف «ویلیام مونتگمری وات»، اسلام‌شناس پرجسته و استاد مطالعات عربی و اسلامی دانشگاه ادبیبورو اسکاتلند است. پروفسور وات بر این باور است که «ادیان با همه گونه گونی، از حقایق فراوان و مشترکی برخوردارند». وی در این کتاب بر آن است که «به همه کسانی که به اهمیت ایمان دینی در جهان چند دینی روزگار ما باور دارند، نشان دهد که چگونه می‌توان حقیقت را در نظام‌های دینی گونه گون کشف کرده و از آن به مثابه زبان مشترکی برای هم‌گرایی و مشارکت بیشتر در جهت خیر و رفاه مادی و معنوی انسان‌ها سود جست». او سخن خود را با طرح برخی موضوعات اساسی، همچون محدودیت‌های ذهن و زبان آدمی و ماهیت حقیقت و واقعیت آغاز کرده، سپس به طرح حقایق اصلی عهده‌ین (انجیل و تورات) و قرآن اشاره می‌کند. در پایان نیز جایگاه کنونی ادیان و مشکلات نظری و عملی فراروی آنها را به بحث گذاشته است.

۶- اسلام و کثرت‌گرایی دینی

محمد (گری) لگنه‌وازن؛ مترجم: نرجس جواندل، چاپ اول، قم، طه، ۱۳۷۹، ۱۷۶ ص، رقعی.
این کتاب ترجمه Islam and Religious

آموزه یا جنبه نظری عرفان اسلامی و عرفان اسلامی در طی قرون از دیگر مباحث کتابند.

• معرفت‌شناسی اسلامی

مؤسسه جهانی اندیشه اسلامی، چاپ اول، تهران، انتشارات ایران و اسلام، ۱۳۴۶ ص، وزیری.

مباحث کتاب، از ریشه‌های بحران در جوامع اسلامی آغاز می‌شود و در فصل دوم از کلیات متاد اسلامی سخن می‌رود. سپس درباره اصلاح متدهای اندیشه اسلامی و طرح معرفت‌شناسی اسلامی بحث می‌کند. عنوان فصل‌های بعدی بدین قرار است: نگاهی به واژه‌ها و برنامه‌ها، عملکرد مؤسسه، سمنیارها و کنفرانس‌ها و پیوست‌ها است.

جئو قرآن و حدیث

• قصه حضرت یوسف

مهدی مستقیمی، چاپ پنجم، قم، مرکز انتشارات دفتر تبلیغات اسلامی، ۱۳۷۹، ۱۶۰ ص، رقعي.

نویسنده براساس متن قرآن و با استناد به تفاسیر و تواریخ معتبر اسلامی به بازنویسی داستان حضرت یوسف(ع) پرداخته است. کتاب دارای شش فصل به شرح زیر می‌باشد: از آغاز پدر تا قرع چاه، از قرع چاه تا کاخ عزیز مصر، از کاخ عزیز مصر تا زندان، از زندان تا مسند وزارت، از مسند وزارت تا دیدار پدر و از دیدار پدر تا وفات.

• شرح خطبه حضرت زهرا(س)

سید عزالدین حسینی زنجانی، چاپ ششم، قم، مرکز انتشارات دفتر تبلیغات اسلامی، ۱۳۷۹، ۵۰۴ ص، رقعي. این شرح یکی از شرح‌های مفصل فارسی برای خطبه حضرت زهرا(س) می‌باشد. نویسنده که صبغه پژوهش و تدریس فلسفه

انتشارات دفتر تبلیغات اسلامی، ۱۳۷۹، ۲۲۴ ص، رقعي.

نویسنده با مراجعه به آثار و منابع متعددی می‌کوشد تا مفهوم آزادی را از دیدگاه مسلمانان در سطوح مختلف فلسفی، حقوقی، فقهی، جامعه‌شناسی، سیاسی و عرفانی شرح و بررسی نماید. کثرت منابع ارجاعی و دقت در استناد به آقوال و آراء، همچنین استنباط نتایج در نقطه نظرات مختلف درباره مفهوم آزادی از جمله ویژگی‌های این کتاب به شمار می‌رود.

• آشنایی با فرق و مذاهب اسلامی

رضا برنجکار، چاپ اول، تهران، ط، ۱۳۷۹، ۲۰۰ ص، وزیری.

در این کتاب آن دسته از فرقه‌ها و مذاهب اسلامی معرفی شده است که در فرهنگ اسلامی نقش بر جسته‌ای داشته‌اند. در خصوص هریک از فرقه‌ها مطالبی درباره تاریخچه، چگونگی پدایش و بنیان‌گذاران آن به دست داده شده سپس آراء و نظریات اصلی و اصول اعتقادی آن فرقه عنوان گردیده و در پاره‌ای موارد انشعابات و شخصیت‌های بر جسته آن نیز معرفی شده‌اند.

• عرفان اسلامی چیست؟

مارتین لینگر؛ مترجم: فروزان راسخی، چاپ اول، تهران، سهور و دی، ۱۳۷۹، ۱۴۸ ص، رقعي.

نویسنده نخست از اصالت عرفان اسلامی و جهان‌شمولی آن سخن می‌گوید؛ سپس با نمونه‌هایی از نوع تفسیر و برداشت عارفان از آیات قرآنی، توضیح می‌دهد که قرآن کلام الهی است و خدا در کلام خود تجلی کرده است. وی در ادامه این مباحث را مطرح می‌سازد: اهمیتی که عرفای اسلامی برای شخص پیامبر(ص) قائلند، معنای عرفانی و قرآنی واژه قلب،

عنوان گرفته شامل مباحث وجود، شناخت صفت‌های وجود و عالم می‌باشد.

• آموزش کلام اسلامی:

راهنمایش‌نامه-معادشناسی

محمد سعیدی مهر، چاپ اول، قم، ط، ۱۳۷۹، ۳۵۲ ص، وزیری.

این نوشته از دیدگاه آیات قرآن، احادیث و روایات مسائل مختلفی در باب نبوت و معاد شرح و تبیین گردیده که از آن جمله است: فلسفه نبوت، ضرورت بعثت، راه‌های شناخت پیامبران، امتیازات پیامبران، پیامبر اسلام، ویژگی‌های امام، امامان دوازده‌گانه، حقیقت انسان، مرگ، سیمای معاد و بهشت و دوزخ.

• رجعت

محمد باقر بن محمد تقی مجلسی؛ به اهتمام مرتضی جنتیان، چاپ اول، تهران، کانون پژوهش، ۱۳۷۹، ۱۰۴ ص، وزیری.

این رساله بخشی از کتاب حق‌الیقین علامه مجلسی است که مطالب آن به تحلیل مسئله رجعت از دیدگاه برخی آیات و اخبار اختصاص یافته، طی آن مبانی، ویژگی‌ها و شیوه حکومت حضرت مهدی بیان شده است. نگارنده ابتدا به اثبات رجعت اهتمام کرده، سپس روایات و احادیثی از آنمه معصوم(ع) نقل می‌کند. در ادامه برخی نمونه‌های رجعت، همچون: رجعت، حضرت عذیر، قوم حضرت مسیح، رجعت مردگان به دعای حضرت مسیح، رجعت اصحاب کهف ذکر گردیده است. کتاب با مبحث رجعت در زمان ظهور حضرت مهدی(ع) به پایان می‌رسد.

• مفهوم آزادی از دیدگاه مسلمانان

فرانس روزنال؛ مترجم: منصور میراحمدی، چاپ اول، قم، مرکز

جوانی، سفر، خشوع، ذکر، دعا. گفتنی است، این موضوعات به ترتیب حروف الفبای آنها مرتب شده و هر جلد شامل چند حرف است.

• سیمای صدقه در آینه وحی و سخنان معمومین(ع) به انتضام داستان‌های متنوع احمد فقیه‌تی ریزی، چاپ اول، قم، حبیب، ۱۳۷۹، ۱۱۲ ص، رقعی.
سیمای صدقه مشتمل بر آیات قرآن کریم، روایات ائمه مucchoman(ع)، همچنین حکایات و داستان‌هایی از صدقه و صدقه‌دهندگان است. نگارنده در این کتاب پس از به دست دادن تعریفی از صدقه و اتفاق، این مطالب را عنوان می‌کند: شرایط اتفاق و صدقه در راه خدا، فواید دنیوی و اخروی اتفاق و صدقه، اتفاق و صدقه پنهان و آشکار، فواید فردی و اجتماعی صدقه، صبر بر فقر و برخی مطالب دیگر.

• کتاب المقارنه علی الوزن المشاعره محمد صادق ضیاء محمدآبادی جرجویه، چاپ اول، اصفهان، گلبن، ۱۳۷۹، ۱۴۴ ص، جیبی.

کتاب در برگیرنده مقارنه‌های مختلفی است که ذیل این عنوان سامان یافته‌اند: تقسیم آیه ۲۸۲ سوره بقره برای مقارنه، حرف اول هر آیه برای تمامی مقرنه کنندگان الف انتخاب شود، مقارنه با حرف باء، حرف اول و آخر هر آیه یکی باشد، آیاتی که مربوط به امامت است و آیاتی که مربوط به فروع الدین است. مقارنه بر وزن مشاعره به گونه خاصی از قرائت قرآن بین دو یا چند نفر اطلاق می‌شود. بدین گونه که حرف آخر آیه‌ای که قرائت شده، حرف اول آیه‌ای باشد که قرار است قرائت شود.

• توحید مفصل

مترجم: علامه محمدباقر مجلسی، چاپ

ورود اسرائیلیات را به حوزه فرهنگ اسلامی ریشه یابی کرده عناصر آن را شناسایی نماید؛ علاوه بر آن، میزان اثربداری تفاسیر شیعه و سنی را از روایات اسرائیلی و اندیشه‌های وارداتی یهود نشان دهد. این پژوهش در قالب شش فصل تدوین شده است: تشریح روش‌ها و منابع دانش تفسیر؛ ارتباط قرآن و معارف قرآنی با دیگر کتاب‌های آسمانی، خصوصاً تورات و انجیل؛ بررسی مهم‌ترین انگیزه‌ها و زمینه‌های اسرائیلیات؛ معرفی چهره‌های شاخص پدیدآورنده اسرائیلیات (از قبیل: عبدالله بن سلام، کعب الاحjar، وهب بن منبه و تمیم بن اویس داری)؛ بررسی دلایل پذیرش و یا عدم پذیرش روایات اهل کتاب در نزد اهل بیت(ع) و یاران پیامبر(ص)؛ نقد و بررسی اسرائیلیات در تفاسیر.

• ینابیع الحکمه

عباس اسماعیلی بزدی، چاپ اول، قم، مسجد مقدس صاحب الزمان (جمکران)، ۱۳۷۹، ۴۴۸ ص، وزیری.
ینابیع الحکمه مجموعه ۵ جلدی است مشتمل بر ۲۰۰ موضوع مختلف و متنوع اسلامی است که با استناد به آیات قرآن کریم و روایات به زبان عربی تدوین شده است. نگارنده ضمن بر شمردن آیاتی که در ارتباط با هر موضوع نازل شده، روایات و احادیث مختلفی را همراه با شرح و تفسیر بیان می‌کند. در این مجموعه، ۱۰۹۰ حدیث از کتاب‌های چون: اصول کافی، الخصال، بحار، وسائل، مستدرک، مصباح الشریعه، جامع الاخبار و امالی با این موضوعات و براساس حروف الفباء گردآمده است: حب مال، نبوت، نساء، نفاق، تواضع، توحید، تقوی، طعام، حسن ظن، عبادت، معاد، زیارت، غصب، زهد،

دارد در شرح خطبه آن حضرت بسیاری از مطالب کلامی و فلسفی را نیز مطرح کرده است و همین امر موجب تفصیل گشته است. در این جلد در ذیل مبحث حمد و ثنای الهی مقوله حمد و شکر از دیدگاه فلاسفه و عرفانی امامان مucchoman(ع) بحث شده است. در مبحث توحید و صفات الهی افزون بر مباحث تاریخی موضوع از زاویه کلامی و فلسفی مورد بررسی قرار گرفته است. مبحث نبوت، قرآن و فلسفه احکام مباحث دیگر کتاب است.

• یکصد و چهارده معمای قرآن

محمود جویباری، چاپ نهم، قم، مرکز انتشارات دفتر تبلیغات اسلامی، ۱۳۷۹، ۱۲۸ ص، رقعی.

کتاب در شماره‌های قبل مجله به مناسبت چاپ‌های قبلی آن معرفی شده است.

• المنهج الترابطي و نظریه التاویل در اسسه فی التفسیر (الکافش)

جوادعلی کسار، چاپ اول، قم، دارالصادقین، ۱۳۷۹، ۱۹۲ ص، رقعی.
«المنهج الترابطي و نظریه التاویل» دوین جلد از مجموعه «من اعلام المفسرین» است که به تحلیل شیوه تفسیر نگاری «تفسیر کاشف» پرداخته است. مؤلف در این کتاب، ضمن بررسی مبانی تفسیر از منظر برخی عالمان کوشیده نظریه پوستگی آیات و سوره‌هارا از منظر مؤلفان تفسیر کاشف بنایاند و مبانی این موضوع را بازگوید.

• پژوهشی در باب اسرائیلیات در تفاسیر قرآن محمدتقی دیاری، چاپ اول، تهران، سهروردی، ۱۳۷۹، ۲۹۶ ص، رقعی.
این کتاب اولین اثر از مجموعه سیری در قرآن پژوهی است که به همت محمدتقی دیاری به چاپ رسیده است. نگارنده در این پژوهش سعی کرده است علل و عوامل

دفاع و دولت، احکام اطاعت از فرماندهان جنگ و ... .

• محصل المطالب فی تعلیقات المکاسب صادق الطهوری، چاپ اوّل، قم، مرکز انتشارات دفتر تبلیغات اسلامی، ۱۳۷۹، ۶۹۶ص، وزیری.

کتاب مکاسب جامع ترین و مفصل ترین کتاب استدلالی در فقه تجارت است که در حوزه علمی شیعی نگارش درآمده است. تسلط و تبحر و زرف نگری شیخ اعظم انصاری در نقد و بررسی اجتهادی آراء و نظرات فقهی فقها، مکاسب را کتابی عمیق و پرمایه ساخته است. به طوری که مورد اهتمام جدی حوزه‌های علمیه در دوره سطح و خارج می‌باشد و هم کتاب درسی و بالینی علماء مدرسین. در اهمیت این کتاب همین بس که بسیاری از علمای بزرگ چون آخوند خراسانی، سید محمد کاظم طباطبائی، شیخ محمدحسین اصفهانی، علامه ناثئی و میرزا ایروانی ... بر این کتاب حواشی و تعلیقات قابل توجهی دارند.

کتاب محصل المطالب که اینک جلد سوم آن روانه بازار شده است، تلاشی است برای بسامان کردن و بهینه سازی استفاده از این حواشی.

مؤلف محترم در مقدمه جلد سوم به بعضی از خصوصیات این مجموعه اشاره نموده است: ۱. آوردن همه نظرات و عبارات محسین؛ ۲. تصحیح اغلاط متون مورد استفاده؛ ۳. آوردن مطالبی که شیخ متعرض آنها شده و در کلمات آن بزرگان نیامده است. با عنایین تکلمه، استطراد، فرع و ... .

معرفی جلد اوّل و دوم این اثر در شماره‌های پیشین چاپ شده است.

• ریاض المسائل

علی طباطبائی، چاپ اوّل، قم، مرکز

کتاب به قصد شناخت احکام اسلام تدوین یافته و دارای سه بخش است. در بخش اوّل مؤلف درس‌های درباره فقه و احکام اسلامی ارائه کرده است. در بخش دوم روش‌های آموزش احکام را ارائه کرده و در بخش سوم روش‌های پرسش‌های هنری احکام را برای سطوح مختلف بر پایه فتوای امام خمینی (ره) تنظیم کرده است.

• احکام روابط زن و مرد
سید مسعود معصومی، چاپ بیستم، قم، مرکز انتشارات دفتر تبلیغات اسلامی، ۱۳۷۹، ۲۴۰ص، رقعي.

کتاب در چهار فصل، احکام مربوط به روابط زن و مرد را بر پایه فتاوی چند تن از مراجع درگذشته و زنده تنظیم کرده است.

• جنگ و دفاع در اندیشه امام خمینی
مهدي مرندی، چاپ اوّل، تهران، عروج، ۱۳۷۸، ۲۲۸ص، وزیری.

این مجموعه، دفتر بیست و چهارم از سری کتاب‌های تبیان است. نوشتار حاضر کاری است از گروه جنگ و جهاد معاونت پژوهشی مؤسسه تنظیم و نشر آثار امام (ره) و مشتمل بر چهار فصل زیر است:

فصل اول با عنوان جنگ‌های حق و باطل به مباحثی درباره جنگ در قرآن پرداخته است. فصل دوم به ضرورت دفاع و آمادگی از منظر امام می‌پردازد و سومین فصل کتاب، ویژگی‌های رزم‌دگان صدر اسلام را می‌شناساند.

فصل چهارم، تحت عنوان «احکام فقهی دفاع و جهاد» به موضوع حکم‌های فقهی جنگ و دفاع پرداخته است. موضوعات این فصل عبارتند از: دفاع فردی، دفاع جمیعی، شرایط دفاع، وجوب آموزش و آمادگی دفاعی، وجوب کفایی حضور در جبهه، اذن والدین، احکام دفاع و زمین،

اوّل، تهران، وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی، ۱۳۷۹، ۲۴۶ص، رقعي.

«تحید مفضل» عنوان روایت مفصلی در موضوع تحید است، راوی این حدیث بلند مفضل بن عمر جعفی از شاگردان امام صادق (ع) است. چاپ حاضر به تحقیق آقای باقر بیدهندی و با مقدمه علامه محمدتقی شوستری است.

همچنین پاورقی‌های مرحوم علامه طباطبائی که ذیل همین روایت در بحار الانوار آمده است، در این اثر جمع آوری شده است.

در این روایت طولانی، امام ششم (ع) درباره شگفتی‌های آفرینش انسان، حیوان، طبیعت و مصالح وجود ناملایمات و مصایب در زندگی بشر سخن گفته‌اند.

• مبیت فقه و حقوق

• مقاصد الشریعه

طه جابر العلوانی، چاپ اوّل، قم، کتاب قضایا اسلامیه معاصر، ۱۴۲۱، ۱۹۰ص، رقعي.

مقاصد الشریعه با توجه به اهداف قانون‌گذاری به عنوان یکی از راه‌های جدی برای احیای فقه و پویایی اجتهاد مدت‌ها است در جهان اسلام مطرح شده است و در دهه‌های اخیر چند کتاب در این باره نوشته شده است که یکی از آنها همین کتاب می‌باشد و مؤلف در آن به بررسی نقاط ضعف و قوت فقه موجود، فقه اقلیت‌ها، بی‌توجهی به اهداف شریعت و نقش منفی آن بر خرد مسلمان و مقاصد شرعی عالی حاکم بر جعل قوانین پرداخته است.

• احکام جوانان

محمود اکبری، چاپ سوم، قم، مرکز انتشارات دفتر تبلیغات اسلامی، ۱۳۷۹، ۲۴۸ص، رقعي.

بیان اخلاق و تعلیم و تربیت

درآمدی بر شکل گیری شخصیت جوان سید ضیاء مرتضوی، چاپ اول، قم، مرکز انتشارات دفتر تبلیغات اسلامی، ۱۳۷۹، ۸۷ ص، رقعی.

«کتاب نگاهی است گذرابه پاره‌ای موضوعات و محورهای عمدۀ در شکل گیری شخصیت جوان که می‌تواند پیش زمینه‌ای برای مباحثت تفصیلی در این باره باشد. دستمایه محورهای مورد توجه در این پژوهش، آیات، روایات و معارفی است که مارا در پرداختن به مباحثت مورد نظر از منظر دین و با خاستگاهی دینی راه می‌نمایاند» و مؤلف آنها را نخست در مجله پیام زن ارائه کرده و اینک به شکل کتاب ارائه کرده و بعضی از عنوانین آن عبارت است از: خویشن گمشده، دفتر دل، شاکله، توان و ناهنجاری‌های بازدارنده.

چشم دل

جواد محدثی، چاپ سوم، قم، مرکز انتشارات دفتر تبلیغات اسلامی، ۱۳۷۹، ۱۲۸ ص، رقعی.

کتاب مجموعه‌سی نوشته کوتاه اخلاقی-اجتماعی است که مؤلف نخست در مجله پیام زن آنها را نشر داده و اینک در شکل کتابی ارائه کرده است. هدف نویسنده بیدار ساختن و جذب دل انسانی است و عنوانی از قبیل: آب و هوای ملکوت، دل و دیده، بیگانه از خویش، زندگی را جدی بگیریم، میراث فرهنگی، بیماران سالم نما و چند عنوان دیگر محتوای کتاب را می‌سازند.

نظریه‌های برنامه درسی

میلر، مترجم: محمود مهر محمدی، چاپ اول، تهران، سمت، ۱۳۷۹، ۲۸۱ ص، وزیری.

نویسنده از اساتید دانشگاه تورonto کانادا در

نویسنده در این نوشتار موضوع ولایت

فقیه را از دیدگاه حضرت امام خمینی (ره) شرح و تبیین نموده است. در این کتاب دلایل ضرورت تشکیل حکومت ولایت اسلامی حول سه محور بررسی می‌شود: ۱. عمل پیامبر (ص) در تشکیل حکومت؛ ۲. ضرورت استمرار اجرای احکام الهی؛ ۳. ماهیت و کیفیت قانون اسلام به گونه‌ای که بدون حکومت قابل اجرا نیست؛ مانند احکام مالی، دفاع مالی و احکام حقوقی و جزایی.

قضايا و قضاوت در اندیشه امام خمینی

علی اصغر اعظمی و بیژن سلیمانی فارسانی، چاپ اول، قم، مؤسسه تنظیم و نشر آثار امام خمینی، ۱۳۷۹، ۲۸۸ ص، وزیری.

این مجموعه بیست و دوین دفتر از سلسله کتاب‌های «تبیان» است که آهنگ تدوین موضوعی مأثر کلامی و مکتوب امام (ره) را دارد. در این مجموعه فرموده‌ها و نوشته‌های امام خمینی (ره) درباره قضایا و قضاوت است که در گروه معارف اسلامی حوزه معاونت پژوهشی مؤسسه تنظیم و نشر آثار امام خمینی استخراج و تدوین شده است. کتاب در هفت فصل، به این مباحثت می‌پردازد: مقام و جایگاه قضایا و دستگاه قضایی، فلسفه قوانین و مجازات‌هادر اسلام، اصول حاکم بر قوانین و تشکیلات قضایی، آداب قضایا، جرایم، نظارت بر دستگاه قضایی و وظیفه روحانیان و حوزه‌های علمیه.

تاریخ صدور پیام‌ها و سخنرانی‌های حضرت امام خمینی (ره) برگرفته از مجموعه صحیفه نور در ذیل هر قطعه ذکر شده و مشخصات کامل مأخذ براساس شماره مسلسل ذکر شده در پایان هر قطعه در انتهای کتاب آورده شده است.

انتشارات دفتر تبلیغات اسلامی، ۱۳۷۹، ۵۶۲ ص، وزیری.

در این مجلد از مجموعه کتاب‌های ریاض المسائل فی بیان احکام ... مقوله نکاح با این مباحثت برای طلاق حوزه‌های علمیه تشریح می‌شود: تعریف نکاح، اقسام نکاح، اولیای عقد، اسباب و علل تحریم ازدواج با محارم، مصاهره، ازدواج با غیر مسلمان، عقد غیر دائم و مباحثی از این دست. این مباحثت به زبان عربی تدوین شده است.

مجھول بودن مورد معامله

حسن وحدتی شیری، چاپ اول، قم، انتشارات دفتر تبلیغات اسلامی، ۱۳۷۹، ۲۲۲ ص، رقعی.

در کتاب حاضر، موضوع مجھول بودن مورد معامله طی چهار بخش بررسی شده است: در بخش اول، کلیاتی درباره تعاریف و تقسیم‌ها، سابقه موضوع در فقه امامیه و اهل سنت و حقوق جدید مطرح می‌گردد و در بخش دوم، مبانی تحلیلی و روایی اصل لزوم رفع ابهام و نیز تأثیر جهل بر وضعیت عقد و روابط طرفین تشریح می‌شود. معیار رفع ابهام از اوصاف، معیار رفع ابهام از مقدار و قابل تعیین بودن مورد معامله مباحثت بخش سوم کتاب است. بخش چهارم به مطالبی درباره استثنایات وارد که طی آن، نخست، ابهام اختصاص دارد که طی آن، نخست، تحلیلی از ماده مذبور فراهم آمده، در پی آن، موارد استثنایی بررسی و ارزیابی می‌شود، این موارد عبارت انداز: مجھول بودن توابع، عقود احسانی و عقول احتمالی.

ولایت فقیه سیون خیمه انقلاب اسلامی

محمد محمدی اشتهرادی، چاپ اول، تهران، مطهر، ۱۳۷۹، ۳۰۴ ص، رقعی.

کتاب حاضر در سی و چهار فصل، حاوی بیش از دویست و سی موضوع است که شیوه‌های اخلاقی و سیاسی و اجتماعی امیر المؤمنین علی(ع) در آن ترسیم گردیده و کیفیت برخورد حضرت را با دیگران در حال جنگ و صلح، خشم و غصب نشان داده است. همچنین پاره‌ای از حقوق مردم و دولت را نسبت به همدیگر بیان کرده و موارد به کارگیری تواضع و نرم، قاطعیت و خشونت، بخشش و دادگیری، رفع تبعیض و... را شناسانده است. هر از گاه، نویسنده علاوه بر سیره امیر المؤمنین(ع) به سیره و سنت دیگر معصومان نیز استناد کرده است.

• باستان‌شناسی و هنرآسیای صغیر

بهمن فیروزمندی شیره جینی، چاپ اول، تهران، سمت، ۱۳۷۸، ۲۷۴ ص، وزیری.

کتاب برای دانشجویان رشته باستان‌شناسی در مقطع کارشناسی و کارشناسی ارشد به ارزش دو واحد تدوین شده است و در آن اوضاع طبیعی و تاریخچه آسیای صغیر بررسی شده است. ادوار پیش از تاریخ، دوران مس-سنگ و عصر مفرغ به تفصیل مورد بحث قرار گرفته است.

مؤلف در پایان مجموعه‌ای از نقشه‌ها، تصاویر و منابع و مأخذ ارائه کرده است.

• فصل سرد

مید مهدی علیزاده، چاپ اول، قم، مرکز انتشارات دفتر تبلیغات اسلامی، ۱۳۷۹، ۱۱۹ ص، رقعي.

کتاب در شکل داستان و با بهره‌گیری از گزارش‌های تاریخی به بخش‌هایی از زندگی حضرت فاطمه(س) می‌پردازد: در گذشت پدر آن حضرت(س)، جریان سقیفه، فدک، سخترانی آن حضرت(س)، سقط فرزند آن حضرت، بیت الأحزان، غصب وی بر خلفای اول و دوم، در گذشت

به نام تجدد، برهنگی و بی‌عفتی را ترویج می‌کنند، به فکر چاره برای نسل جوان افتداده است و کتاب را در پنج بخش با عنوانی ذیل برای کمک به نسل جوان نگاشته است. عنوان کتاب عبارتند از: جوانان و ویژگی‌های آنان، جوانان و منجلاب فساد، جوانان و زمینه‌های انحطاط، جوانان و مسائل مذهبی و در نهایت جوانان و تهاجم فرهنگی.

نویسنده در پایان کتاب نمونه‌هایی از تهاجم فرهنگی را ارائه می‌کند؛ از قبیل معرفی الگوهای کاذب، ترویج سکولاریسم، ترویج افکار روشنفکرانه، نفی ولایت فقیه، اشاعه فساد و فحشا، ترویج مدو مدگرانی و مخدوش کردن فرهنگ انقلابی و راه‌های مبارزه با این تهاجم را در تأثیف کتاب‌های مفید، تشکیل جلسات مذهبی، نظارت عمومی و توجه به مسجد و نماز می‌داند.

• گامی در مسیر: خودسازی و عرفان برای جوانان

جواد محدثی، چاپ اول، قم، مرکز انتشارات دفتر تبلیغات اسلامی، ۱۳۷۹، ۲۲۸ ص، رقعي.

این مجموعه مشتمل بر ۵۶ مقاله در زمینه خودسازی و عرفان است که پیش از این در صفحه جوانان روزنامه جمهوری اسلامی ایران منتشر شده است. این مقالات که عمده‌تا با استناد به آیات قرآن، احادیث و روایات نگارش یافته ذیل این عنوانین سامان یافته‌اند: هستی در نگاه عارفانه، در قلمرو دل، خودسازی، سلوک اجتماعی و منزل و اپسین.

• تئییق تاریخ و شرح حال

• سیمای حکومتی امام علی(ع)
علی اکبر بابازاده، چاپ اول، قم، انتشارات انصاریان، ۱۳۷۸، ۵۰۸ ص، وزیری.

حوزه برنامه‌ریزی درسی است و در این کتاب تلاش کرده است هفت نظریه و دیدگاه مربوط به برنامه‌ریزی درسی را تبیین کند. هفت نظریه موضوعی، دیدگاه رفتاری، نظریه موضوعی، دیدگاه اجتماعی، دیدگاه رشدگرا، دیدگاه فرایندشناختی، دیدگاه انسانگرایانه، دیدگاه ماورای فردی. وی افسرون بر بررسی دیدگاه‌های یادشده به بررسی دیدگاه‌های فراگیر نیز پرداخته است.

• آموزش و پرورش تطبیقی

احمد آفازاده، چاپ اول، تهران، سمت، ۱۳۷۹، ۳۶۲ ص، وزیری.

آموزش و پرورش از فعالیت‌های مستمر و جدی همه کشورهای جهان بوده و هست و هر کدام از آنان مشکلات و مسائل خاص خود را داشته‌اند که در روند تعلیم و تربیت به راه کارهای خاص هم رسیده‌اند. مطالعه و پژوهش در روش‌های آموزشی و چگونگی تطبیق آنها و بهره‌گیری از تجربه دیگران از جمله پژوهش‌های بنیادی به شمار می‌آید. در پاره‌ای کشورها این کار سابقه طولانی دارد و در ایران نیز بیش از سی سال است چنین پژوهش‌هایی انجام می‌گیرد. نویسنده تلاش کرده است در ادامه این پژوهش‌ها، ضمن تبیین اصول، مفاهیم و مسائل آموزش و پرورش تطبیقی و بیان تاریخچه آن به مفاهیم و روش‌های توین این رشته نیز پردازد و با بررسی نظام آموزش و پرورش ژاپن و انگلستان و جووه تفاوت و تشابه این دو نظام را تبیین کند.

• جوانان در طوفان غرایز

همت سهراب پور، چاپ دوم، قم، مرکز انتشارات دفتر تبلیغات اسلامی، ۱۳۷۹، ۱۶۰ ص، رقعي.

نویسنده کتاب با این باور که دشمنان بشر اولین نشانه هر تیر مسموم خود را قلب، فکر و شخصیت جوان قرار می‌دهند و

• سریازی و پاسداری در آیین امام علی(ع)
ابراهیم احمدیان، چاپ اول، قم،
پردیسان، ۱۳۷۹، ۱۳۶ ص، رقعی.
مطلوب این کتاب در سه فصل سامان یافته است: در فصل اول از ضرورت و اهمیت وجود نیروهای مسلح سخن به میان آمده، در پی آن، مؤلف ویژگی‌های نظامیان را از منظر آیات قرآن، احادیث و روایات بر می‌شمارد. این ویژگی‌ها عبارت اند از: ایمان، دانش و آگاهی، توانایی جسمانی، ایثار و معنویت، شایستگی‌های اخلاقی و رفتاری و نظم و انضباط. در فصل دوم، با اشاره به سخنان حضرت امام خمینی(ره) و حضرت آیت الله العظمی خامنه‌ای، آثار زیانبار دخالت نظامیان در فعالیت‌های سیاسی تشریح می‌شود. فصل سوم به مطالبی درباره ارزش‌ها و ضد ارزش‌های نیروهای مسلح از منظر اسلام، اختصاص دارد.

• شناخت نامه علی(ع): گفتمارهای در مقام

امیر المؤمنان(ع)

فرید پور مصطفی، چاپ اول، تهران، سازمان چاپ و انتشارات وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی، ۱۳۷۹، ۳۲۴ ص، رقعی.

در این مجموعه مقالاتی درباره شخصیت و زندگانی حضرت علی(ع) با این عنوانین گرد آمده است: نظری به خاندان و محیط تربیت علی(ع)، علی اکبر شهابی؛ خلافت امام علی(ع) و تثیت نظریه امامت شیعی، رسول جعفریان؛ علی(ع) نفس رسول خدا(ص)، عابدین مؤمنی؛ موقوفات امیر المؤمنین(ع)، احمد اشکوری؛ کنیه ابوتراب افتخار امیر المؤمنین(ع)، علی میر شریفی؛ صد کلمه عادل بن علی بن عادل، محمود مهدوی دامغانی؛ علی بن ابی طالب(ع) در مشنونی، افضل اقبال و ترجمه‌های ترکی سخنان علی(ع)، اسماعیل

• تاریخ نبی اکرم محمد بن عبدالله(ص)
احمدرضا مسائلی، چاپ اول،
اصفهان، کانون پژوهش، ۱۳۷۹، ۲۵۶ ص، وزیری.

تاریخ زندگانی پیامبر اکرم(ص) در این کتاب طی ۲۲ فصل به اجمال شرح و بررسی می‌شود. پیش از مباحث اصلی کتاب، مختصراً درباره تقسیمات تاریخ، و اعتبار یا بی اعتباری تاریخ نقلی ذکر شده، همچنین به منابع شناخت در تاریخ نقلی اشاره شده است. فصل چهارم به روش تحقیق در تاریخ اختصاص یافته است. ادیان شبیه جزیره عربستان پیش از پیامبر(ص) معرفی می‌شود؛ سپس مؤلف با این مباحث کتاب را پی می‌گیرد: محمد بن عبدالله(ص)، دوره نوجوانی نبی اکرم(ص)، حوادث دوره نوجوانی تا بعثت، بعثت نبی اکرم(ص)، نبی اکرم و اعجاز، بعثت تا هجرت، سال اول و دوم هجرت و حوادث سال سوم هجرت و مباحثی از این قبیل.

• آذربخشی دیگر از آسمان کربلا: مجموعه سخنرانی‌های استاد محمد تقی مصباح یزدی محمد تقی مصباح یزدی، چاپ اول، قم، مؤسسه آموزشی و پژوهشی امام خمینی(ره)، ۱۳۷۹، ۲۵۶ ص، وزیری.

مجموعه حاضر شامل سخنرانی‌های محمد تقی مصباح یزدی درباره واقعه کربلا است که ذیل عنوانی از این دست سامان یافته است: شب‌های پیرامون عاشورا و بزرگداشت آن، زمینه‌های قیام عاشورا، روش‌های به کار گیری عوامل انحراف جامعه از سوی معاویه، فعالیت مخفیانه امام حسین(ع) در زمان معاویه، علل انفعال جامعه در برابر فعالیت‌های معاویه، وظایف حکومت و مردم در شرایط حاضر و امر به معروف و نهی از منکر در قرآن.

آن حضرت و غسل و تدفین وی مباحث این کتاب را تشکیل می‌دهد.

• زنان مردآفین تاریخ محمد محمدی اشتها ردی، چاپ اول، تهران، افق فردا، ۱۳۷۹، ۲۴۰ ص، رقعی.

این نوشتار عهده‌دار بررسی جایگاه و متزلت زن از دیدگاه اسلام است. سپس شرح مختصراً از زندگی زنان نمونه قبل و بعد از اسلام به طبع رسیده است. مخاطبان کتاب را با این موضوعات مطالعه می‌کنند: موقعیت زن قبل از اسلام، استقامت در برابر حوادث تلخ جهان، زنان قهرمان پرور و نمونه قبل از اسلام، زنان شیردل و برجسته صدر اسلام، نگاهی به مقاومت بانوان کربلا، نگاهی به زندگی مادر پیامبر(ص) و مادران ائمه(ع) و چند برنامه عملی مهم برای بانوان سعادتمند.

• خواص و لحظه‌های تاریخ ساز مؤسسه فرهنگی قدر ولایت، چاپ اول، تهران، قدر ولایت، ۱۳۷۹، ۱۲۸ ص، رقعی.

کتاب شرح حال مختصراً از زندگی ابو موسی اشعری به دست داده شده است. یادآور می‌شود که هنگام روی کار آمدن امام علی(ع) در مقام خلیفه مسلمانان، ابو موسی حاکم کوفه بود و برای امام از مردم بیعت گرفت، سپس در جریان جنگ جمل و حوادث پیش آمده با امام مخالفت کرد و عزل شد. ابو موسی بعد از آن که نتوانست مردم کوفه را از پیوستن به امام علی(ع) باز دارد، از کوفه خارج شد. او سرانجام در واقعه صفين، ضربه‌ای بزرگ بر دولت اسلامی امام علی(ع) وارد کرد. ابو موسی اشعری در سال ۵۴ هجری درگذشت.

هادی. این مقالات پیش از این در نشریات مختلف به طبع رسیده است.

• استاد شهید (مرتضی مطهری)

به روایت استاد

مرکز استاد انقلاب اسلامی، چاپ اول، تهران، مرکز استاد انقلاب اسلامی، ۱۳۷۹، ۳۸۸ ص، وزیری.

در این کتاب ۲۳۴ سند درباره مبارزات شهید مرتضی مطهری گردآمده است که طی آنها علاوه بر نشان دادن سیر تحولات انقلاب اسلامی ایران، جنبه‌های مختلف فکری، فرهنگی، مبارزاتی و سیاسی شهید مرتضی مطهری تبیین گردیده است. عناوین برخی از استاد به این شرح است: سخنرانی مطهری در جلسات مذهبی جبهه ملی، نظر اداره سوم در مورد سخنرانی‌ها و رساله‌های استاد، گزارش فعالیت طرفداران و اعضا نهضت آزادی، گزارشی از سخنرانی استاد در حسینیه ارشاد، گزارش سواک تهران از آخرین مرحله کمک به مردم فلسطین، آدرس منزل استاد مطهری و روحانیون هم فکر و تحلیل سواک از اجتماع و وحدت روحانیون.

• مکتب‌های تاریخی و تجدیدگرایی تاریخ

عزت الله رادمنش، چاپ اول، تهران، پیک ستاره، ۱۳۷۹، ۱۳۱۲ ص، وزیری. نویسنده کتاب تلاش کرده تصویری مختصر اما جامع از تاریخ تاریخنگری و فلسفه تاریخ و مکتب‌های تاریخی، همچنین شیوه‌ها و سنت‌های تاریخ نویسی به دست دهد. کتاب از دو بخش تشکیل شده است. بخش یکم با عنوان مکتب‌های تاریخی متشکل از پانزده فصل است؛ عرفان گرایی تاریخ، اشنینگلد و یاس فلسفی، تاین بی مفسر روحانی تاریخ، هردر مفسر آزادی انسان در تاریخ، ویکو فلسفه ترمی تاریخ، میسله و فلسفه مردمی

تاپیرخ، روسو و هبوط در زندگی شهری، تاریخ و برخی تفکرات فلسفی دیگر، مکتب تاریخی پوزیتیوسم، پرویدانسیالیسم: مشیت گرایی تاریخ، فلسفه تاریخ تمدن غرب، مکتب متريک، مکتب رلاتیوسم، مکتب آنال و مکتب تاریخی قرآن. بخش دوم که تجددگرایی تاریخ نام گرفته به مقوله روش شناسی تاریخنویسی و تاریخنگاری می‌پردازد و ازدوازه فصل با این عناوین تشکیل شده است: جداول بر سر علمی بودن یا غیرعلمی بودن تاریخ، کهنه گرایی تاریخ، متلوزی و ساختار تاریخ نوین، تجزیه گرایی تاریخ، نوگرایی تاریخ در آلمان، تاریخنگاری در انگلستان، تاریخنگاری در فرانسه، تاریخنگاری در ژاپن، تاریخنگاری در چین، نوگرایی تاریخ در آفریقا و معنی تاریخ و تجددگرایی در تاریخ قرآن. کتاب با فهرست اعلام به پایان می‌رسد.

• یادگارهای جاودان: نگاهی به آثار تاریخی ویران شده صدر اسلام

محمد عبایی خراسانی؛ با همکاری رضا حسینی نسب، چاپ اول، تهران، است فردا، ۱۳۷۹، ۱۸۶ ص، رقعی.

در این کتاب شماری از آثار تاریخی مربوط به صدر اسلام که مورد تهاجم قرار گرفته معرفی می‌شود. از جمله اماکن معرفی شده در این کتاب که بسیاری از آنها با تصویر یا طرحی هندسی همراه گشته عبارت اند از: خانه‌های ارزشمند: محل ولادت پیامبر(ص)، خانه ارقام، خانه حضرت خدیجه(س)، خانه امام جعفر صادق(ع)، خانه علی بن ابی طالب(ع)، بیت الاحزان، جایگاه عهدنامه مشرکان علیه پیامبر(ص)، شعب ابی طالب، جاده غار حرا، مساجد ویران شده، حرم‌های شهدای اسلام، حرم حمزه و شهدای فخ، حرم شهدای فخ، گنبد و بارگاه

• صد کلام، صد خاطره

رضا اسماعیلی، چاپ اول، تهران، جابر، ۱۳۷۹، ۱۳۶ ص، رقعی. در مجموعه حاضر، صد خاطره از افراد مختلف، در باب دیدگاه‌ها و شخصیت امام خمینی(ره) گردآوری شده و در لابه‌لای کتاب نیز تصاویری از ایشان به چاپ رسیده است.

• صحیفة دل-۲

جمعی از نویسنده‌گان، چاپ اول، تهران، مؤسسه تنظیم و نشر آثار امام خمینی(ره)، ۱۳۷۹، ۱۷۰ ص، رقعی. این مجموعه، حاصل تلاش و ابتکار مرحوم حاج احمد خمینی است. وی با انجام مکاتبات با تعدادی از شاگردان

بر ادبیات معاصر، در مهرماه سال ۱۳۷۷ در اصفهان برگزار شد. میزبان این کنگره سراسری، دانشگاه اصفهان بوده است.

بیان علوم سیاسی

• گذری بر اندیشه سیاسی امام خمینی(ره) حجت الله صادقی، چاپ اوّل، تهران، عصمت، ۱۳۷۹، ۱۶۰ ص، رقعی. در این کتاب ذیل پنج بخش، مباحثی در تبیین اندیشه سیاسی امام خمینی(ره) مطرح شده است. بخش اول معرفتی اجمالی است بر زندگی نامه سیاسی-مبازاتی امام خمینی(ره). در بخش دوم، دو مقوله دیانت و سیاست همچنین موضوع جدایی میان این دو مقوله از دیدگاه امام خمینی(ره) شرح و تفسیر می شود. بخش سوم به تبیین موضوع ولایت فقیه از دیدگاه امام خمینی(ره) اختصاص دارد. در چهارمین بخش کتاب مخاطبان با دیدگاه امام خمینی(ره) درباره حکومت اسلامی آشنا می شوند و در آخرین بخش، دیدگاه امام خمینی(ره) در خصوص سیاست خارجی فراهم می آید. فهرست منابع، پایان بخش کتاب است.

• درآمدی بر جامعه‌شناسی سیاسی احمد نقیب‌زاده، چاپ اوّل، تهران، سمت، ۱۳۷۹، ۲۳۸ ص، وزیری. مؤلف در آغاز زمینه‌های بحث را مطرح کرده و منظور از جامعه‌شناسی سیاسی را توضیح می دهد. عوامل تأثیرگذار بر زندگی سیاسی بشر را تبیین می کند و سپس نماد و نظام و کار سیاسی را بررسی می کند. قدرت، سلطه و مشروعيت سیاسی را مورد پژوهش قرار می دهد. از نظام سیاسی و دولت، و از بازیگران و نیروهای سیاسی از قبیل احزاب سیاسی، گروههای فشار و نیروهای دیگر نیز سخن به میان می آورد.

حاج ملام محمدحسن نظری کاشانی (متولد ۱۲۲۲ق) از نوادگان دختری حاج ملا احمد نراقی از بزرگان اهل معرفت و شعر در قرن گذشته است. دیوان حاضر مجموعه قصاید وی در سبک خراسانی و به شیوه سنایی غزنوی است. وی در غزل نیز به شیوه سنایی، عطار و حافظ سخن گفته و برخی از غزلیات ایشان را استقبال کرده است. مقدمه نویس این مجموعه، آقای افشین عاطفی، زیباترین سروده دیوان حاضر را غزلی با این مطلع می داند: مژده‌ای همنفسان کوی مغان است اینجا رخ متاید که خلوتگه جان است اینجا

برخی از قصاید وی در موضوع مدح اهل بیت و منقبت امامان معصوم(س) است.

اتاق رو به قبله

علی آقا غفاری، چاپ اوّل، تهران، مؤسسه تنظیم و نشر آثار امام خمینی(ره)، ۱۳۷۹، ۵۲ ص، رقعی. کتاب حاضر، مجموعه شش داستان برای گروه سنی «د» (دوره راهنمایی) است. این اثر بازنویسی شش خاطره از زدیکان و آشنايان حضرت امام خمینی(ره) است.

• یادنامه کنگره تأثیر امام خمینی و انقلاب اسلامی بر ادبیات معاصر

جمعی از نویسندها، چاپ اوّل، تهران، مؤسسه تنظیم و نشر آثار امام خمینی(ره)، ۱۳۷۹، ۱۴۲ ص، رقعی. کتاب حاضر، حاوی خلاصه مقالات، سخنرانی‌ها، مصاحبه‌ها و آفرینش‌های ادبی است. پس از مقدمه کتاب، گزارشی از کنگره و سپس خلاصه‌ای از مقالات رسیده به دییرخانه کنگره می آید و پس از آن چند مصاحبه درج گردیده است. چند داستان کوتاه، چند نامه کودکانه به امام و شماری از قطعات شعری، در پایان آمده است.

کنگره تأثیر امام خمینی و انقلاب اسلامی

امام، از آنان درخواست کرد که ضمن معرفی کلیه کسانی که از محضر آن حضرت کسب فیض کرده‌اند، نحوه تدریس و سایر خاطرات خود را از آن ایام گرامی بیان کنند و متعاقب آن پاسخ‌هایی دریافت شد که در مجموعه حاضر مورد استفاده قرار گرفته‌اند.

محدوده زمانی این اثر، دوران تحصیل امام تارهیری ایشان پس از پیروزی انقلاب اسلامی است؛ ولی بیشتر مربوط به دوران تدریس معظم له در قم و نجف است.

بیان ادبیات

دل‌های کبوتری

سید سعید هاشمی، چاپ اوّل، قم، مرکز انتشارات دفتر تبلیغات اسلامی، ۱۳۷۹، ۴۷ ص، رقعی.

کتاب شامل چندین سروده از آقای سعید هاشمی درباره امامان معصوم(ع) برای نوجوانان است.

نام پاره‌ای از سروده‌ها به این شرح است: خانه شادی، کوچه‌های شب، یک کاسه زهر، حرم ویران، ضریح خورشید، باقی مانده و تاجی از گل.

قصه‌های من و آقاچون

محسن ریانی، چاپ اوّل، قم، مرکز انتشارات دفتر تبلیغات اسلامی، ۱۳۷۹، ۴۸ ص، رقعی.

کتاب حاوی چند داستان برای کودکان است. داستان‌ها عبارتند از: تفگ، حوض، زنبور، کفش‌های من، لیوان آب، صف سینه‌زن‌ها، درخت گلابی و انجير سیاه.

دیوان عبدالعلیشاه کاشانی

مولانا حاج محمدحسن قطب، چاپ اوّل، انتشارات مرسل، ۱۳۷۸، ۲۴۶ ص، وزیری.

۳- تحولات منطقه و نقش جدید ایران. آخرین بخش کتاب که سقوط حاکمیت آمریکا نام گرفته نیز از چهار فصل تشکیل شده که عبارت اند از: ۱- شاه در سرشاری سقوط؛ ۲- ظهور انقلاب و بی‌ثباتی دولت‌ها؛ ۳- سقوط حاکمیت آمریکا؛ ۴- ورود حضرت امام(ره) و پیروزی انقلاب اسلامی. کتاب با جمیع بندهای و نتیجه‌گیری، روزشمار و قایع مهم تاریخ معاصر، و فهرست منابع به پایان می‌رسد.

• اسلام و مسلمانان در آمریکا

محمود خداقلی پور، فهیمه وزیری، چاپ اول، قم، مرکز انتشارات دفتر تبلیغات اسلامی، ۱۳۷۹، ۴۱۶ ص، وزیری.

کتاب در چهارده فصل سامان یافته است. نگارنده‌گان برآئند تاشناختی در خور از وضعیت اسلام و مسلمانان در ایالات متحده آمریکا، از جمله فرقه‌ها و سازمان‌های اسلامی، وضعیت فعلی و چالش‌های مسلمانان این کشور، و دلایل اجتماعی و انسانی گرایش به اسلام به دست دهنده. آنها در فصل نخست پیشینه ورود مسلمانان به آمریکا، سپس ترکیب و پراکنده‌گی جمعیت مسلمانان مقیم آمریکا را شرح می‌دهند و در ادامه، ضمن بررسی سازمان‌ها و تشکل‌ها و فرقه‌های مختلف جایگاه شیعه را در کشور آمریکا معرفی می‌کنند. رشد اسلام در بین سیاهان آمریکا، زندگی و مشارکت در جامعه آمریکا و قوانین اسلام، آداب اسلامی و فرهنگ آمریکایی از دیگر موضوعات این کتاب است.

○

در پشتیبانی، پیروزی و حفظ انقلاب اسلامی مطرح شده است.

این مجموعه سی و دو مین دفتر تبیان است.

• سیر تکوینی انقلاب اسلامی

جواد منصوری، چاپ اول، تهران، مؤسسه چاپ و انتشارات وزارت امور خارجه، ۱۳۷۹، ۳۸۰ ص، وزیری.

این کتاب که با هدف تبیین و شناخت ریشه‌ها و زمینه‌های انقلاب اسلامی تألیف شده، مروری گذرا بر مheim ترین رویدادها و تحولات تاریخ معاصر ایران از دوره قاجار و هم‌زمان با نهضت تباکر تا پیروزی انقلاب اسلامی است. مطالب

کتاب با تأکید بر تحلیل نقش و عملکرد دول استعمارگر انگلیس، روسیه و امریکا در این دوره، در چهار بخش سامان یافته است. بخش یکم با عنوان سلطه استعماری انگلیس و روس که مقطع ورود استعمار و بروز نهضت تباکر (در عصر

قاجار) تا کودتای ۲۸ مرداد ۱۳۳۲ را در بر می‌گیرد، از پنج فصل تشکیل شده است: ۱. آغاز بیداری؛ ۲. نهضت مشروطیت؛ ۳. کودتای انگلیس و حکومت رضاخان؛ ۴. جنگ جهانی دوم و پی آمدهای آن؛ ۵. فراماسونری. در بخش دوم که سلطه آمریکا نام گرفته، رویدادهای پس از کودتای ۱۳۳۲ تا قیام ۱۵ خرداد ۱۳۴۲ طی چهار فصل بازگو می‌شود: ۱. کودتای آمریکا و آغاز دیکتاتوری؛ ۲. تاریخ مختص نفت؛ ۳. سیاست‌های جدید آمریکا و آغاز نهضت اسلامی؛ ۴. دسیمی (ام. ب عنوان سرک متضمن سل است: ۱- کاپیتو لاسیون؛ تبعید حضرت امام(ره) و تشدید حفغان؛

• جایگاه مردم در نظام اسلامی از دیدگاه امام خمینی(ره)

علی اکبر کمالی، چاپ اول، تهران، مؤسسه تنظیم و نشر آثار امام خمینی(ره)، ۱۳۷۹، ۲۴۴ ص، وزیری.

در تنظیم این مجموعه کوشش شده است عبارات و پیام‌های امام، ذیل نزدیک ترین عنوان قرار گیرد. عنوان کتاب، عبارتند از: حق حاکمیت مردم در نظام اسلامی، مسئولیت و نقش مردم در برپایی نظام اسلامی، توطئه‌های دشمنان علیه مردم مسلمان، تأثیر پشتیبانی مردم در نظام اسلامی و ویژگی‌های مردم در نظام جمهوری اسلامی ایران.

این مجموعه سی و ششمین دفتر از سری کتاب‌های «تبیان» است.

• سپاه پاسداران در اندیشه امام خمینی(ره)

مهدي مرندی، چاپ اول، تهران، مؤسسه تنظیم و نشر آثار امام خمینی(ره)، ۱۳۷۹، ۲۲۲ ص، وزیری.

مجموعه حاضر در شش فصل تدوین شده است: فصل اول به ضرورت تشکیل سپاه و حفظ آن و حمایت‌های امام از آن اختصاص دارد. در فصل دوم اهداف و مأموریت‌هایی که حضرت امام برای سپاه قائل بوده، مطرح شده است. فصل سوم به فرهنگ پاسداری با عنوانی چون مفهوم و ارزش ویژگی‌ها و مسئولیت‌های اخلاقی پاسداران پرداخته است. در فصل چهارم، سپاه و مردم و رابطه و وظیفه هریک نسبت به هم از دیدگاه امام بیان شده است. موضوع فصل پنجم، بیان نظم و هماهنگی، رعایت سلسله مراتب و پرهیز از گرایش‌های سیاسی است. در فصل ششم نقش سپاه